

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Середня освіта. Біологія та здоров'я людини»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
галузі знань 01 Освіта

Кваліфікація: бакалавр із середньої освіти,
вчитель біології та основ здоров'я людини

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

УНІВЕРСИТЕТУ

Голова вченої ради

В. С. Курило

(протокол № 12 від „21” червня 2019 р.)

Освітня програма вводиться в дію з „01” липня 2019 р.

Ректор _____ С. В. Савченко

(наказ №113-3Д від „25” червня 2019 р.)

Старобільськ – 2019 .

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 Освіта
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	014.05 Середня освіта (Біологія за здоров'я людини)
Кваліфікація	Бакалавр із середньої освіти, вчитель біології та основ здоров'я людини
Форма навчання	денна, заочна

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»

_____ Д.В. Ужченко

« _____ » _____ 2019 р.

В.о. завідувача навчального відділу

_____ В.В. Леснова

« _____ » _____ 2019 р.

ПЕРЕДМОВА

РОЗРОБЛЕНО проектною групою зі спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ДЗ «Луганський національний університет імена Тараса Шевченка».

РОЗРОБНИКИ КОНЦЕПЦІЇ:

Вовк Сергій Володимирович, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та агрономії, почесний професор ДЗ «Луганський національний університет імена Тараса Шевченка», керівник проектної групи зі спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;

Котєнєва Ірина Сергіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри біології та агрономії, почесний професор ДЗ «Луганський національний університет імена Тараса Шевченка», член проектної групи зі спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;

Петренко Сергій Віталійович, кандидат біологічних наук, доцент, почесний професор, завідувач кафедри садово-паркового господарства та екології ДЗ «Луганський національний університет імена Тараса Шевченка», член проектної групи зі спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;

Мацай Наталія Юріївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри біології та агрономії ДЗ «Луганський національний університет імена Тараса Шевченка», член проектної групи зі спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

	середньої освіти (за предметними спеціальностями «Біологія» та «Основи здоров'я людини»); педагогіка партнерства, зумовлена закономірностями цілей, змісту та технологій навчання біології та основ здоров'я людини.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра. Структура програми передбачає оволодіння фундаментальними знаннями з біологічних дисциплін та суміжних дисциплін і методики їх викладання, педагогіки, психології для розв'язування завдань навчання й виховання у закладах загальної середньої освіти.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі біології та здоров'я людини, педагогіки і психології в закладах загальної середньої освіти на основі сучасних технологій навчання. Ключові слова: біологія; здоров'я людини; методика викладання у середній школі, педагогіка, психологія і теорія виховання; освітні технології навчання біології та основ здоров'я людини.
Особливості програми	Програма передбачає підготовку випускників до впровадження сучасних педагогічних

	<p>та інформаційних технологій у професійній діяльності вчителя біології та основ здоров'я людини. Розширення кваліфікаційних можливостей за рахунок опанування компетентностей дисциплін вибіркового блоку.</p>
<p>4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p><i>Придатність до працевлаштування</i></p>	<p>Сфера працевлаштування – заклади загальної середньої освіти; заклади позашкільної освіти учнівської молоді; заклади спеціалізованої освіти (початкової і профільної мистецької; спортивної, що набувається одночасно із середньою освітою). Особа, яка здобула ступінь бакалавра зі спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), може займати первинні посади відповідно до професійних назв робіт (за ДК 003:2010 та НКУ «Класифікатор професій-2016»), а саме:</p> <p>вчитель біології (лист МОН №1/9-736 від 06.12.2007 р.);</p> <p>вчитель основ здоров'я людини (лист МОН №1/9-736 від 06.12.2007 р.);</p> <p>асистент біолога (КОД КП – 3211);</p> <p>асистент вчителя (КОД КП – 3340);</p> <p>викладач-стажист (КОД КП – 3340);</p> <p>лаборант (освіта) (КОД КП – 3340).</p>
<p><i>Подальше навчання</i></p>	<p>Випускники мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти за відповідною або спорідненою спеціальністю.</p>
<p>5. Викладання та оцінювання</p>	

<p>Викладання та навчання</p>	<p>Освітній процес побудований на принципах студентоцентрованого особистісно орієнтованого навчання на основі компетентнісного, системного, партисипативного, інтегративного підходів.</p> <p>Форми навчання: Аудиторні: лекції, практичні заняття та семінари, лабораторні заняття, групові консультації; позааудиторні: індивідуальні консультації, виробничі та навчальні польові практики.</p> <p>Методи навчання: абстрактно-дедуктивні, проблемно-пошукові, дослідницькі, частково-пошукові, інтерактивні, практичні.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Поточне та проміжне оцінювання навчальних досягнень здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою та оцінками ЄКТС.</p> <p>Види контролю: поточний, модульний контроль у таких формах: усне опитування, тестування знань та вмінь, письмові контрольні роботи, реферати тощо. Семестрове оцінювання з дисциплін: захист звітів з навчальних та виробничих практик, заліки, письмові та тестові екзамени.</p> <p>Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі комплексного випускного іспиту зі спеціальності.</p>

6. Програмні компетентності

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, психології, теорії та методики навчання і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини.</p> <p>ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 3. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 9. Здатність до організації й керівництва роботою учнівських, педагогічних колективів.</p> <p>ЗК 10. Здатність змінювати стратегію прийняття рішень у залежності від об'єктивних трансформацій системи освіти.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків відповідно до вимог стандарту базової середньої освіти.</p> <p>ФК 2. Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів.</p> <p>ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль та оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.</p> <p>ФК 4. Здатність до пошуку ефективних шляхів пробудження внутрішніх мотивів дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).</p> <p>ФК 5. Забезпечення охорони життя і здоров'я учнів (у тому числі з особливими потребами), їхньої рухової активності в освітньому процесі та</p>

позаурочній діяльності.

ФК 6. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

ФК 7. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

ФК 8. Здатність демонструвати знання і розуміння провідних понять, узагальнень і законів, концепцій, учень і теорій біології та використовувати їх для характеристики живих систем різного рівня організації.

ФК 9. Здатність відбирати, визначати, систематизувати, класифікувати та описувати біологічні об'єкти за сучасними підходами та критеріями й використовувати отримані дані у навчальному процесі.

ФК 10. Здатність до перенесення системи наукових знань у площину навчальних предметів «Біологія», «Основи здоров'я людини», здійснення структурування навчального матеріалу.

ФК 11. Здатність застосовувати сучасні методики й освітні технології, в тому числі інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу з біології та основ здоров'я людини відповідно до поставлених завдань.

ФК 12. Здатність до самостійної підготовки, організації й виконання лабораторних, польових біологічних досліджень із використанням сучасних приладів та обладнання, обчислювальних засобів, опрацьовувати й інтерпретувати результати та використовувати їх у навчально-виховному процесі.

ФК 13. Здатність до організації науково-дослідної роботи учнів, в тому числі експериментальної.

ФК 14. Здатність готувати й обирати дидактичні та методичні матеріали для успішного розв'язування професійних завдань.

ФК 15. Здатність демонструвати значення біологічних знань у повсякденному житті людини, для цілей збереження біорізноманіття та сталого (збалансованого) розвитку.

ФК 16. Здатність застосовувати знання з біології

	та основ здоров'я людини для формування навичок здорового способу життя, виживання в середовищі при зміні умов існування.
7. Програмні результати навчання	
Знання	<p>РН 1. Знання основних історичних етапів розвитку предметної області.</p> <p>РН 2. Знання психолого-педагогічних основ організації навчального процесу у закладах освіти різних рівнів.</p> <p>РН 3. Знання загальних закономірностей розвитку особистості, проявів особистісних якостей, вікових особливостей учнів, психології та основних закономірностей сімейних відносин.</p> <p>РН 4. Знання та розуміння принципів, сучасних методів, основних методичних прийомів, форм організації навчання біології та основ здоров'я людини в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).</p> <p>РН 5. Знання та розуміння індивідуальних особливостей навчання різнорідних груп учнів, демонстрування готовності застосовувати диференційні підходи до їх навчання, організовувати освітній процес з урахуванням їх особливих потреб.</p> <p>РН 6. Знання сутності та змісту сучасних технологій навчання біології та основ здоров'я людини у різних закладах освіти, в тому числі дистанційного навчання, для їх адаптації й використання у власній практиці.</p> <p>РН 7. Знання та розуміння основних концепцій, теорій та загальної структури біологічних та суміжних наук, біологічної термінології та номенклатури.</p> <p>РН 8. Знання сучасної системи живих організмів та методології систематики, біогеографії.</p> <p>РН 9. Знання будови та основних функціональних особливостей і механізмів підтримання життєдіяльності та гомеостазу живих організмів.</p> <p>РН 10. Знання будови й функцій організму людини, основ здорового способу життя.</p> <p>РН 11. Знання ролі живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їх використання, охорону та відтворення.</p>

Уміння

РН 12. Оперує базовими категоріями та поняттями спеціальності.

РН 13. Використовує інструменти демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності; застосовує міжнародні та національні стандарти і практики у професійній діяльності.

РН 14. Добирає і застосовує сучасні освітні технології для формування в учнів предметних компетентностей та здійснює самоаналіз ефективності уроків.

РН 15. Володіє формами і методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, вміє відслідковувати динаміку особистісного розвитку дитини.

РН 16. Здатен нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

РН 17. Здатен до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

РН 18. Уміє планувати навчально-виховний процес, моделювати різні форми навчальних та виховних занять для різних категорій тих, хто навчається, відбирати та застосовувати продуктивні технології, методи, прийоми, форми та засоби навчання.

РН 19. Уміє застосовувати сучасні методики і технології, у тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в різних навчальних закладах.

РН 20. Уміє об'єктивно й чесно діагностувати навчальні досягнення за допомогою сучасних методів.

РН 21. Уміє організовувати охорону життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.

РН 22. Володіє культурою мислення, аналізує й узагальнює передовий педагогічний досвід та використовує його у власній професійній діяльності.

РН 23. Володіє навичками проведення експериментальних біологічних та психолого-педагогічних досліджень.

РН 24. Уміє формулювати особисту думку та доказово представляти точку зору щодо

	<p>управлінських дій у певних педагогічних ситуаціях.</p> <p>РН 25. Уміє сприймати критику, критикувати особистість, самокритично ставитись до своїх вчинків та рецензувати результати роботи.</p> <p>РН 26. Уміння застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології для пояснення будови і функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їх взаємодії, взаємозв'язків, походження, класифікації, значення, використання та поширення.</p> <p>РН 27. Уміння виготовляти біологічні препарати, колекції, гербарії та використовувати їх у навчальному процесі.</p> <p>РН 28. Уміння організовувати виховну та позашкільну роботу з біології у закладах учнівської молоді (еколого-натуралістичних та туристично-краєзнавчих центрах), літніх дитячих оздоровчих таборах.</p> <p>РН 29. Уміння впроваджувати відповідними засобами екологічні цінності і відповідальне ставлення школярів до оточуючого середовища та виконання ними правил поведінки у природі.</p> <p>РН 30. Уміння забезпечувати виконання вимог норм и правил охорони життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.</p>
<p>Комунікація</p>	<p>РН 31. Здатний проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, ефективно працювати автономно та в команді, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.</p> <p>РН 32. Здатний цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в діяльності сучасними етичними нормами, принципами толерантності, діалогу і співробітництва.</p> <p>РН 33. Здатний до професійної адаптації у різних педагогічних колективах; уміє спілкуватися з колегами та широким академічним товариством на міжнародному рівні для реалізації інноваційного проекту або вирішення наукової проблеми.</p> <p>РН 34. Здатен створювати рівноправний і справедливий мікроклімат у процесі фахової діяльності незалежно від соціально-культурно-</p>

	економічного оточення.
Автономія і відповідальність	<p>РН 35. Здатен навчатися і самовдосконалюватися упродовж життя з високим рівнем автономності.</p> <p>РН 36. Здатен аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати власні рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів.</p> <p>РН 37. Здатен відповідально управляти комплексними діями і проектами учнів, які спонукають їх до самостійного прийняття рішень, подолання труднощів, прояву поваги до інтелектуальної праці та її результатів.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Наявність в університеті кафедри біології та агрономії, відповідальної за підготовку здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).</p> <p>Виконання програми забезпечують науково-педагогічні (педагогічні) працівники, які працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи або за сумісництвом і займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників.</p> <p>Проектна група зі спеціальності складається з чотирьох кандидатів наук, доцентів.</p> <p>Керівник проектної групи: доцент кафедри біології та агрономії, кандидат біологічних наук, доцент Вовк Сергій Володимирович.</p> <p>Всі науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньо-професійної програми мають науковий ступінь та/або вчене звання, мають підтверджений рівень наукової і професійної активності.</p> <p>Науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, що підтверджується відповідними посвідченнями, довідками та сертифікатами.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість спеціалізованими приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів; мультимедійним обладнанням для використання в навчальних аудиторіях;

	<p>комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних планів.</p> <p>Наявність соціально-побутової інфраструктури: бібліотеки, у тому числі читального залу; пунктів харчування, актового та спортивного залу, стадіону та спортивних майданчиків, медичного пункту.</p> <p>Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком.</p> <p>Використання сучасних прикладних комп'ютерних програм.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Наявність:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опису освітньої програми; - навчального плану та пояснювальної записки до нього; - робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану; - комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану; - програми практичної підготовки, робочих програм практик. <p>Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану.</p> <p>Наявність методичних матеріалів для проведення підсумкової атестації здобувачів.</p> <p>Використання віртуального навчального середовища ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” та авторських розробок науково-педагогічних працівників.</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>На загальних підставах у межах України.</p> <p>Навчання студентів за кредитно-трансферною системою, обсяг 1 кредиту – 30 год.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Допускається перезарахування кредитів, опанованих в іноземних закладах вищої освіти, за умови їх відповідності набутим компетентностям.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах у межах ліцензійного обсягу спеціальності за умови попередньої мовної підготовки.</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми	Кількість кредитів	Форма семестрового контролю
1	2	3	4
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			
<i>Цикл дисциплін загальної підготовки</i>			
ОК 1	Історія України та української культури	5	екзамен
ОК 2	Українська мова за професійним спрямуванням	5	залік, екзамен
ОК 3	Іноземна мова за професійним спрямуванням	7	залік, екзамен
ОК 4	Психологія (загальна, вікова)	5	екзамен
ОК 5	Філософія	5	екзамен
ОК 6	Пропедевтика та інформаційні технології	5	залік
ОК 7	Охорона праці, основи медичних знань та цивільний захист	5	екзамен
ОК 8	Педагогіка	8	екзамен
ОК 9	Фізичне виховання	5	залік
<i>Цикл дисциплін професійної підготовки</i>			
ОК 10	Ботаніка	14,5	екзамен
ОК 11	Зоологія	14	екзамен
ОК 12	Цитологія, гістологія та ембріологія	6	залік
ОК 13	Біологія людини (анатомія, фізіологія людини і тварин)	7	залік, екзамен
ОК 14	Фізіологія рослин з основами біохімії	5,5	екзамен
ОК 15	Генетика з основами селекції	5	екзамен
ОК 16	Мікробіологія з основами вірусології	6	залік
ОК 17	Біоекологія	5	екзамен

ОК 18	Теорії еволюції	5	екзамен
ОК 19	Хімія (неорганічна, аналітична, органічна, біоорганічна)	7,5	залік
ОК 20	Загальна теорія здоров'я	5	екзамен
ОК 21	Методика навчання біології та основам здоров'я	8	залік екзамен
ОК 22	Оздоровчо-рекреаційна рухова активність	5	залік
ОК 23	Індивідуальна оздоровча система	5	екзамен
ОК 24	Педагогічна практика (виробнича)	3	диф. залік
ОК 25	Педагогічна практика (виробнича)	3	диф. залік
ОК 26	Педагогічна практика (виробнича)	9	диф. залік
ОК 27	Польова практика з біології (навчальна): анатомія, морфологія рослин, зоологія безхребетних	3	залік
ОК 28	Польова практика з біології (навчальна): систематика рослин, зоологія хребетних	3	залік
ОК 29	Польова практика з біології (навчальна): фізіологія рослин	1,5	залік
ОК 30	Курсова робота (або ботаніка, або зоологія, або педагогіка, або психологія)	3	диф. залік
ОК 31	Курсова робота (або Біологія людини, або Генетика, або Фізіологія рослин з основами біохімії, або Методика навчання біології, або "Індивідуальна оздоровча система", або "Оздоровчо-рекреаційна рухова активність")	3	диф. залік
ОК 32	Оглядові лекції	1,5	-
ОК 33	Комплексний випускний іспит зі спеціальності	1,5	-
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180	
2. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
<i>Цикл дисциплін загальної підготовки</i>			
ВК 1.1	Соціологія	5	залік
ВК 1.2	Політологія		залік
ВК 2.1	Екологія з основами екологічної етики	5	залік
ВК 2.2	Психологія		залік
ВК 3.1	Правознавство	5	залік
ВК 3.2	Основи безпеки та біозахисту		залік
<i>Цикл дисциплін професійної підготовки</i>			
ВК 4.1	Інформаційні технології у навчанні біології та основ здоров'я людини	5	залік
ВК 4.2	Методика складання й розв'язування біологічних задач		залік

ВК 5.1	Виготовлення наочних посібників з біології та основ здоров'я людини	5	залік
ВК 5.2	Шкільний біологічний експеримент		залік
ВК 6.1	Методика польових біологічних досліджень	5	залік
ВК 6.2	Біологічні основи рослинництва та тваринництва		залік
ВК 7.1	Флора та рослинність України	5	залік
ВК 7.2	Загальна ентомологія		залік
ВК 8.1	Основи раціонального харчування	5	залік
ВК 8.2	Здоров'я сім'ї та репродуктивне здоров'я		залік
ВК 9.1	Організація оздоровчо-рекреаційної роботи у закладах середньої освіти	5	залік
ВК 9.2	Культура здоров'я		залік
ВК 10.1	Діагностика і моніторинг стану здоров'я людини	5	залік
ВК 10.2	Медичні та соціальні аспекти інвалідності		залік
ВК 11.1	Біогеографія	5	залік
ВК 11.2	Заповідна справа		залік
ВК 12.1	Біотехнології	5	залік
ВК 12.2	Радіобіологія		залік
Загальний обсяг вибіркового компонент		60	
Загальний обсяг освітньої програми		240	

3. Структурно-логічна схема освітньої програми

Семестр	Освітні компоненти
1	Історія України та української культури Українська мова за професійним спрямуванням Іноземна мова за професійним спрямуванням Пропедевтика та інформаційні технології Фізичне виховання Ботаніка Зоологія Цитологія, гістологія та ембріологія Хімія (неорганічна, аналітична, органічна, біоорганічна)
2	Українська мова за професійним спрямуванням Іноземна мова за професійним спрямуванням Фізичне виховання Ботаніка Зоологія Цитологія, гістологія та ембріологія Мікробіологія з основами вірусології Хімія (неорганічна, аналітична, органічна, біоорганічна) Польова практика з біології (навчальна): анатомія, морфологія рослин, зоологія безхребетних
3	Іноземна мова за професійним спрямуванням Охорона праці, основи медичних знань та цивільний захист Фізичне виховання Ботаніка Зоологія Біологія людини (анатомія, фізіологія людини і тварин) Хімія (неорганічна, аналітична, органічна, біоорганічна) Методика польових біологічних досліджень або Біологічні основи рослинництва та тваринництва Флора та рослинність України або Загальна ентомологія
4	Психологія (загальна, вікова) Педагогіка Фізичне виховання Ботаніка Зоологія Біологія людини (анатомія, фізіологія людини і тварин) Генетика з основами селекції Біогеографія або Заповідна справа Польова практика з біології (навчальна): систематика рослин, зоологія хребетних

5	<p>Філософія Фізичне виховання Правознавство або Соціологія Екологія з основами екологічної етики або Політологія Фізіологія рослин з основами біохімії Генетика з основами селекції Загальна теорія здоров'я Педагогічна практика (виробнича)</p>
6	<p>Педагогіка Методика навчання біології та основам здоров'я Основи біобезпеки та біозахисту або Психологія Загальна теорія здоров'я Педагогічна практика (виробнича) Польова практика з біології (навчальна): фізіологія рослин Курсова робота (або ботаніка, або зоологія, або педагогіка, або психологія) Організація оздоровчо-рекреаційної роботи у закладах середньої освіти або Культура здоров'я Основи раціонального харчування або Здоров'я сім'ї та репродуктивне здоров'я</p>
7	<p>Методика навчання біології та основам здоров'я Біоекологія Оздоровчо-рекреаційна рухова активність Інформаційні технології у навчанні біології та основ здоров'я людини або Методика складання й розв'язування біологічних задач Виготовлення наочних посібників з біології та основ здоров'я людини або Шкільний біологічний експеримент Діагностика і моніторинг стану здоров'я людини або Медичні та соціальні аспекти інвалідності</p>
8	<p>Індивідуальна оздоровча система Теорії еволюції Біотехнології або Радіобіологія Педагогічна практика (виробнича) Курсова робота (або Біологія людини, або Генетика, або Фізіологія рослин з основами біохімії, або Методика викладання біології, або Методика викладання шкільного курсу «Основи здоров'я») Оглядові лекції Комплексний випускний іспит зі спеціальності</p>

	БК 1.1	БК 1.2	БК 2.1	БК 2.2	БК 3.1	БК 3.2	БК 4.1	БК 4.2	БК 5.1	БК 5.2	БК 6.1	БК 6.2	БК 7.1	БК 7.2	БК 8.1	БК 8.2	БК 9.1	БК 9.2	БК 10.1	БК 10.2	БК 11.1	БК 11.2	БК 12.1	БК 12.2
ИК 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 4							+																	
ЗК 5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 2				+				+		+	+													
ФК 3	+	+	+				+	+																
ФК 4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 5					+	+				+	+	+	+		+	+	+	+	+					+
ФК 6								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+		
ФК 7																+	+	+	+	+				
ФК 8											+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 9												+	+									+	+	
ФК 10			+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 11								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 12							+			+	+								+			+		
ФК 13							+			+	+	+	+						+			+		
ФК 14				+			+	+	+	+	+	+	+											
ФК 15			+									+	+									+	+	+
ФК 16			+			+									+	+	+	+	+	+		+	+	+

6. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання проводиться з метою перевірки знань і вмінь студентів, встановлення відповідності набутих компетентностей вимогам освітньої програми, формування рейтингу успішності, мотивації студентів до систематичної праці протягом усього періоду навчання та заохочення здорової конкуренції, аналізу якості освітнього процесу, корегування змісту та методів навчання.

Оцінювання результатів навчання студентів ґрунтується на принципах систематичності, об'єктивності, прозорості та рівності вимог. Воно відбувається під час проведення контрольних заходів упродовж і наприкінці семестру чи навчального року. Контрольні заходи включають поточний контроль, проміжний контроль, семестровий контроль, підсумковий контроль і контроль залишкових знань.

Поточний включає контроль відвідування студентами аудиторних занять і перевірку знань та вмінь на семінарських, лабораторних та практичних заняттях. Він проводиться впродовж семестру і включає перевірку аудиторної та самостійної роботи. Необхідність проведення поточного контролю, кількість контрольних заходів, форму проведення визначає викладач навчальної дисципліни.

Семестровий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання наприкінці семестру або навчального року. Він проводиться відповідно до навчального плану у формі заліку або екзамену з конкретної навчальної дисципліни. Студенти допускаються до семестрового контролю за умови відсутності академічної заборгованості за попередній семестр.

Підсумковий контроль відбувається наприкінці останнього року навчання у формі письмового комплексного випускного іспиту зі спеціальності.

Оцінювання результатів навчання студентів проводиться методами, що відповідають специфіці конкретної навчальної дисципліни і мають за мету забезпечення об'єктивності визначення рівня знань, умінь і всіх інших навчальних досягнень студента. Детальний опис кожної форми контролю, методів перевірки знань і вмінь доступний для студента на початку вивчення дисципліни.

Критерії оцінювання – це підстави для встановлення конкретної оцінки (конкретної кількості балів) за виконану роботу, виявлені знання і вміння студента. Критерії оцінювання можуть включати присутність студента на заняттях і його активність, сильні та слабкі сторони й інші характеристики виконаної роботи, наявність правильних відповідей і помилок. Критерії оцінювання окремих параметрів, характеристик, властивостей або складових частин роботи дозволяють визначити їхню пріоритетність і вагу у загальній оцінці. Критерії оцінювання є об'єктивними, прозорими та однаковими для

всіх здобувачів вищої освіти; вони наводяться у робочій програмі навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на першому занятті.

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється відповідно до 100-бальної та національної шкали оцінювання, наведеної в таблиці.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
83-89	B	добре	
75-82	C		
63-74	D	задовільно	
50-62	E		
21-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальна кількість балів складається із суми балів за кожну оцінювану роботу та балів за проміжний контроль, які оцінюються відповідно до встановлених робочою програмою дисципліни критеріїв оцінювання.

Розподіл балів, які студент може отримати при проведенні поточного, проміжного й семестрового контролю здійснюється з урахуванням тривалості, складності, пріоритетності кожного виду роботи чи завдання. Розподіл балів семестрової оцінки наводиться у робочій програмі навчальної дисципліни й доводиться до відома студентів на першому занятті.

Додаткові бали – це бали, які студент може набрати, виконавши додаткові завдання, якщо це передбачено робочою програмою навчальної дисципліни. Кількість додаткових балів не може перевищувати 10. Якщо студент, виконавши додаткові завдання отримав додаткові бали, і при їх зарахуванні загальна сума перевищує 100, студент отримує семестрову оцінку 100 балів. Можливість отримання додаткових балів, їхній розподіл і опис додаткових завдань доводяться до відома студентів на першому занятті.

Якщо підсумкова оцінка становить 21-49 балів, виникає академічна заборгованість, котра дає можливість на два повторні проходження семестрового контролю. Підсумкова оцінка 0-20 балів передбачає обов'язкове повторне вивчення дисципліни.

На першому занятті семестру викладач зобов'язаний поінформувати студентів про графік і форми контролю, методи та критерії оцінювання згідно з робочою програмою навчальної дисципліни. Ця інформація є відкритою й доступною для студентів упродовж семестру.

У журналі обліку занять і відвідування фіксується інформація про присутність студентів, результати поточного та проміжного контролю.

У заліковій книжці, заліковій та екзаменаційній відомостях записується дата семестрового контролю та підсумкова оцінка за 100-бальною і національною шкалою оцінювання.

Результати оцінювання є відкритою інформацією і доступні для всіх студентів і викладачів університету. Результати семестрового контролю оприлюднюються на кафедрі не пізніше наступного дня, відколи він відбувся.

У додатку до диплома та академічній довідці вказуються оцінки з усіх дисциплін, які вивчав студент. Оцінкою з дисципліни вважається середнє арифметичне семестрових оцінок за всі семестри вивчення дисципліни.

7. Практика здобувачів

Практика здобувачів є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців і проводиться на оснащених відповідним чином базах практики. Види та обсяги практик, передбачених освітньою програмою підготовки фахівців, відображений у таблиці.

№ з/п	Вид практики	Кількість кредитів (тривалість практики в год.)	Заплановані результати	Зміст практики	Звітність
1	Польова практика з біології (навчальна): анатомія, морфологія рослин	1,5 кредити (45 годин)	ПРН 7, ПРН 9, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 23, ПРН 26, ПРН 27	Вивчення морфології та анатомії рослин у природних умовах; оволодіння вміннями складання морфологічного гербарію	Щоденник проходження практики, звіт з практики та його захист

2	Польова практика з біології (навчальна): зоологія безхребетних	1,5 кредити (45 годин)	ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 23, ПРН 26, ПРН 27	Вивчення різноманітності безхребетних тварин у природних умовах, оволодіння вміннями визначати їх за визначниками та формувати колекції	Щоденник проходження практики, звіт з практики та його захист
3.	Польова практика з біології (навчальна): систематика рослин	1,5 кредити (45 годин)	ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 23, ПРН 26, ПРН 27	Вивчення різноманітності рослин у природних умовах; оволодіння вміннями визначати їх за визначниками та складання систематичного гербарію	Щоденник проходження практики, звіт з практики та його захист
4.	Польова практика з біології (навчальна): зоологія хребетних	1,5 кредити (45 годин)	ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 23, ПРН 26, ПРН 27	Вивчення різноманітності хребетних тварин у природних умовах, оволодіння вміннями визначати їх за визначниками, слідами життєдіяльності, голосами, зовнішнім виглядом	Щоденник проходження практики, звіт з практики та його захист

5.	Полюва практика з біології (навчальна): фізіологія рослин	1,5 кредити (45 годин)	ПРН 7, ПРН 9, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 23, ПРН 26, ПРН 27	Вивчення у природних умовах фізіологічних процесів, що відбуваються в рослинах	Щоденник проходження практики, звіт з практики та його захист
6.	Педагогічна практика (виробнича)	3 кредити (90 годин)	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 14, ПРН 15, ПРН 16, ПРН 17	Вивчення особливостей навчально-виховного процесу в школі на уроках та позакласних і різного роду виховних заходах	Щоденник проходження практики, звіт з практики та його захист
7.	Педагогічна практика (виробнича)	3 кредити (90 годин)	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 14, ПРН 15, ПРН 16, ПРН 17	Вивчення особливостей навчально-виховного процесу на уроках, позакласних та різного роду виховних заходах з біології	Щоденник проходження практики, звіт з практики та його захист
8.	Педагогічна практика (виробнича)	9 кредитів (270 годин)	ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 14, ПРН 15, ПРН 16, ПРН 17, ПРН 18, ПРН 19, ПРН 20, ПРН 21, ПРН 22, ПРН 23, ПРН 25, ПРН 26, ПРН 28,	Цілісне виконання функцій учителя-предметника (учителя біології та основ здоров'я) та класного керівника	Щоденник проходження практики, звіт з практики та його захист

			ПРН 30, ПРН 31, ПРН 32, ПРН 33, ПРН 34, ПРН 37		
--	--	--	---	--	--

8. Форми підсумкової атестації здобувачів вищої освіти

Підсумкова атестація випусників спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) проводиться у формі комплексного випускного іспиту зі спеціальності та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня «бакалавр» із присвоєнням кваліфікації «бакалавр середньої освіти, вчитель біології та основ здоров'я людини».

Метою комплексного випускного іспиту зі спеціальності є встановлення відповідності рівня фахової підготовки випускника вимогам, що висувають до здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) в галузі знань 01 Освіта.

Підсумкова атестація здійснюється у відкритому режимі (публічно) атестаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Оцінювання відповідей студентів здійснюється відповідно до затверджених критеріїв, які оголошуються на початку останнього року навчання на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.